

RÈN LUYỆN KỸ NĂNG SỬ DỤNG TÀI LIỆU HỌC TẬP - GIẢI PHÁP NÂNG CAO NĂNG LỰC TỰ HỌC CHO SINH VIÊN THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ

Trần Thị Mai Hương

Trường Đại học Hà Tĩnh

Email: huong.tranthimai@htu.edu.vn

Ngày nhận bài (received): 26/12/2017

Ngày nhận bài sửa (revised): 04/5/2018

Ngày nhận đăng: 25/5/2018

Tóm tắt

Tự học của sinh viên giữ vai trò rất quan trọng, nó là nhân tố trực tiếp nâng cao chất lượng đào tạo ở các trường đại học. Một trong những công cụ không thể thiếu để phục vụ cho quá trình tự học của sinh viên đó là tài liệu học tập. Tuy nhiên, sử dụng tài liệu học tập như thế nào mới đem lại hiệu quả, nhất là nâng cao năng lực tự học cho người học. Bài viết này, tác giả đã phân tích vai trò của tài liệu học tập cũng như vấn đề tự học hiện nay của sinh viên. Từ đó, đề xuất một số kỹ năng sử dụng tài liệu học tập góp phần nâng cao năng lực tự học cho sinh viên trong đào tạo theo học chế tín chỉ.

Từ khóa: Kỹ năng, tài liệu học tập, sử dụng tài liệu học tập, tự học.

Practising using learning materials skills - A Solution to improve self-study for students in the credit-based training.

Abstract

Self-study of students plays an important role in enhancing the quality of training in Universities. One of the indispensable tools to serve the process of self-study of students is learning materials. However, how to use learning materials effectively, especially advancing the capacity of self-study for learners. In this article, the author has analyzed the role of the learning materials as well as the problem of self-study's students now. From there, suggested some of using learning material skills, which contribute to improving the capacity of self-study for students in the training education according to credits.

Key words: Skills, learning materials, using learning materials, self-study.

1. Đặt vấn đề

Trong giai đoạn hiện nay, khi các trường Đại học, Cao đẳng đã chuyển sang hình thức đào tạo theo học chế tín chỉ thì hoạt động tự học của sinh viên ngày càng được coi

trọng. Người học tự học, tự nghiên cứu, giảm sự nhồi nhét kiến thức của người dạy và phát huy được tính chủ động, sáng tạo của người học. Chính vì vậy, việc bồi dưỡng năng lực tự học, tự nghiên cứu hiện nay đang được nhiều trường quan tâm, nhất là trong đào tạo theo học chế tín chỉ. Luật giáo dục 2005 đã chỉ rõ: “Phương pháp giáo dục đại học phải coi trọng việc bồi dưỡng năng lực tự học, tự nghiên cứu, tạo điều kiện cho người học phát triển tư duy sáng tạo, rèn luyện kỹ năng thực hành, tham gia nghiên cứu, thực nghiệm, ứng dụng”. Trong những năm gần đây, nhiều trường Đại học, Cao đẳng đã từng bước đổi mới và áp dụng các hình thức tổ chức, các phương pháp dạy học tích cực trong quá trình dạy học để đạt được mục tiêu giáo dục. Có thể nói, rèn luyện kỹ năng sử dụng tài liệu học tập cho sinh viên là một giải pháp quan trọng góp phần nâng cao năng lực tự học cho người học. Việc sử dụng tài liệu học tập giữ một vị trí đáng kể trong việc nắm vững kiến thức nói chung và phát huy tính tích cực hoạt động trí tuệ của người học nói riêng. Nghị quyết của Bộ Chính trị về Cải cách giáo dục (11/1/1979) đã viết: “Cần coi trọng việc bồi dưỡng hứng thú thói quen và phương pháp tự học cho người học, hướng dẫn người học biết cách nghiên cứu sách giáo khoa, thảo luận chuyên đề, ghi chép tư liệu, tập làm thực nghiệm khoa học”. Điều này khẳng định sự cần thiết của việc sử dụng tài liệu học tập với phương pháp tự học của người học.

2. Tài liệu học tập và vấn đề tự học hiện nay của sinh viên trong đào tạo theo học chế tín chỉ

Tài liệu học tập là công cụ quan trọng để phục vụ cho quá trình dạy học. Việc sử dụng tài liệu học tập giúp cho người học nắm vững kiến thức cơ bản, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và phát triển năng lực tự học của người học.

Tài liệu học tập rất phong phú, được chia làm nhiều loại, thông thường, đối với người học có những loại tài liệu học tập sau: Giáo trình, tài liệu hướng dẫn học tập, ôn tập, tài liệu tham khảo, sách tra cứu, tạp chí chuyên ngành, tài liệu điện tử. Tùy theo mục tiêu, nội dung bài học mà xác định loại tài liệu học tập cần thiết và phù hợp cho quá trình học tập. Trong đó, giáo trình là loại tài liệu chủ yếu và quan trọng nhất đối với người học. Đây là văn bản thể hiện nội dung chi tiết của chương trình môn học, là tài liệu chính để giáo viên giảng dạy và sinh viên học tập. Giáo trình do nhà nước xuất bản và được dùng trong cả nước. Giáo trình đảm bảo tính khoa học, tính giáo dục trong nội dung và đạt trình độ kỹ thuật và mỹ thuật cao trong trình bày hình thức văn bản. Giáo trình là một tài liệu mẫu về mọi phương diện đối với học sinh. Đó là căn cứ để người học chuẩn bị bài trước khi lên lớp, chuẩn bị đề cương thảo luận, làm các bài tập thực hành để tự kiểm tra, đề tự học ở nhà bổ sung cho bài học trên lớp, để mở rộng đào sâu kiến thức một cách có hệ thống và sinh động và việc học tập trở nên hiệu quả, chất lượng. Người học sử dụng sách để bổ sung, hoàn thiện và mở rộng thêm kiến thức. Khi bàn về ý nghĩa của sách, trong cuốn Giáo dục học, tác giả Hà Thế Ngữ, Đặng Vũ Hoạt viết: “Nếu được sử dụng đúng phương pháp, sách sẽ

có tác dụng lớn như: mở rộng, đào sâu vốn hiểu biết của mình một cách có hệ thống và sinh động; rèn luyện kỹ năng, thói quen sử dụng sách, bồi dưỡng ngữ pháp, kinh nghiệm viết văn, óc nhận xét, phê phán; bồi dưỡng hứng thú học tập, tình cảm và tư tưởng trong sáng”. Sử dụng giáo trình và tài liệu học tập khác để sưu tầm, thu thập thông tin khoa học giúp cho việc thảo luận, tranh luận có kết quả. Qua đó, sẽ góp phần bồi dưỡng hứng thú đọc sách, hứng thú học tập qua sách.

Giáo trình và các tài liệu khác còn được dùng như các tài liệu minh họa cho bài giảng trên lớp. Cùng với bài giảng, học sinh theo dõi giáo trình với các hình ảnh, con số, nghiên cứu bài đọc thêm, tài liệu tham khảo... giúp cho học sinh học tập tốt hơn.

Khi sử dụng sách và tài liệu học tập khác là cơ hội để các em luyện tập cách đọc, cách ghi chép, phân tích, tổng hợp tài liệu, chế biến tài liệu, cách trình bày văn bản, tiếp cận cách thu thập, xử lý trình bày thông tin theo kiểu nghiên cứu rất bổ ích. Người học nào đọc sách thường xuyên hình thành thói quen và kỹ năng tự học, tự nghiên cứu đó là phẩm chất cực kỳ quý báu của người lao động mới trong thời đại khoa học, công nghệ “học để tự khẳng định mình”. Như vậy, nghiên cứu sách và các tài liệu học tập khác là một phương pháp học tập quan trọng đối với người học, đặc biệt là góp phần hình thành và nâng cao năng lực tự học.

Trước đây, trong đào tạo theo niên chế (Quy chế 25) ít nhấn mạnh đến vai trò trung tâm của người học, người học không cần phải đăng ký kế hoạch học tập trước và chủ yếu chỉ cần hoàn thành các nhiệm vụ học tập của cá nhân được giảng viên giao cho, vì vậy không đặt nặng yêu cầu sinh viên đọc và nghiên cứu tài liệu trước khi đến lớp và yêu cầu về các kỹ năng mềm. Về phía giảng viên chỉ cần sử dụng các phương pháp dạy học sao cho sinh viên chủ yếu làm việc tại lớp và chỉ yêu cầu sinh viên hoàn thành các nhiệm vụ được giao. Vì vậy, phương pháp đào tạo này đã không phát huy được tính chủ động, sáng tạo, tính tích cực của bản thân người học.

Trong xu thế đổi mới giáo dục Việt Nam, nhiều trường Đại học đã tiến hành nghiên cứu áp dụng đổi mới phương thức đào tạo từ niên chế sang đào tạo theo tín chỉ. Cho đến nay, đào tạo theo học chế tín chỉ đã khẳng định những ưu thế nổi bật so với phương thức đào tạo theo niên chế nên được ứng dụng rộng rãi trong nhiều trường đại học. Phương thức đào tạo theo học chế tín chỉ là phương thức lấy người học làm trung tâm (learner-centered). Với phương thức đào tạo này sinh viên sẽ hình dung và định lượng ra tất cả các yêu cầu đối với bản thân trong từng giai đoạn cũng như trong suốt quá trình học tập của mình trong nhà trường; tạo điều kiện cho sinh viên chủ động lên kế hoạch học tập sao cho phù hợp với sở thích, năng lực và hoàn cảnh riêng. Đào tạo theo tín chỉ đòi hỏi người học cần tự học, tự nghiên cứu và làm việc nhóm nhiều hơn ngoài thời gian trên lớp; giảng viên đóng vai trò là người định hướng cho người học và phải sử dụng các phương pháp dạy học sao cho sinh viên phải sử dụng thời gian ngoài giờ lên lớp để tự học, tự nghiên cứu và làm việc nhóm.

Quá trình thực hiện phương thức đào tạo mới này đòi hỏi giảng viên và người học phải chủ động, tích cực trong việc tiếp cận, nghiên cứu các học liệu, thông tin để phục vụ cho quá trình tự học, tự nghiên cứu của bản thân.

Hiện nay, hầu hết sinh viên đều nhận thức được tầm quan trọng của tự học, tự nghiên cứu, có động cơ học tập rõ ràng và có khái niệm ban đầu khá chính xác về tự học. Kết quả khảo sát về tầm quan trọng của việc tự học, tự nghiên cứu được trình bày ở Bảng 1:

Bảng 1: Nhận thức của sinh viên về tầm quan trọng của việc tự học

STT	Mức độ	Ý kiến	
		SL	%
1	Không cần thiết	0	0
2	Bình thường	0	0
3	Cần thiết	213	77,5
4	Rất cần thiết	62	22,5

Kết quả trên cho thấy tín hiệu đáng mừng trong nhận thức, suy nghĩ của sinh viên hiện nay trong đào tạo theo học chế tín chỉ. Tuy nhiên, khi được hỏi về thói quen sử dụng thời gian ngoài giờ lên lớp của 275 sinh viên của một trường đại học, tác giả thấy rằng hầu hết sinh viên đều sử dụng thời gian này để lên mạng, sử dụng Internet (86,2%).

Bảng 2: Thói quen sử dụng thời gian ngoài giờ lên lớp của sinh viên

STT	Công việc	Ý kiến	
		SL	%
1	Sử dụng Internet	237	86,2
2	Tự học, đọc sách	58	21,1
3	Hoạt động khác	25	9,1

Với câu hỏi “Bạn sử dụng Internet để làm gì?”, kết quả thu được như sau: có 194/237 (chiếm 81,9%) sinh viên trả lời sử dụng Internet, lướt web chủ yếu để thỏa mãn nhu cầu giải trí của bản thân như facebook, xem phim, thời trang... Như vậy, số liệu trên cho thấy rằng, mặc dù sinh viên nhận thức được tầm quan trọng của tự học, tự nghiên cứu nhưng việc xây dựng kế hoạch tự học và thời gian tự học chưa được sinh viên quan tâm thực hiện đúng mức.

Tác giả tiếp tục tiến hành khảo sát về mức độ sử dụng tài liệu học tập hiện nay của sinh viên, kết quả thu được như sau:

Bảng 3: Mức độ sử dụng tài liệu học tập của sinh viên

STT	Mức độ	Ý kiến	
		SL	%
1	Sử dụng thường xuyên	37	13,5
2	Thỉnh thoảng sử dụng	68	24,7
3	Khi giáo viên yêu cầu, ôn thi	275	100
4	Không sử dụng	0	0

Kết quả trên cho thấy, mức độ sinh viên đọc sách và các loại tài liệu học tập khác chưa được thực hiện một cách thường xuyên, chưa trở thành thói quen và sở thích. Việc sinh viên sử dụng tài liệu học tập trong quá trình chuẩn bị bài tập ở nhà, chuẩn bị bài mới, giờ học trên lớp chủ yếu mang tính đối phó, khi thầy yêu cầu và phục vụ thi cử. Sinh viên còn lúng túng trong việc tiếp cận nguồn tài liệu học tập cũng như phương pháp nghiên cứu chưa phù hợp với mục đích, yêu cầu của từng môn học, từng nội dung cần đạt được và từng loại tài liệu.

Như vậy, từ những khảo sát thực tế nói trên cho thấy, vấn đề đặt ra là phải nâng cao tính tự giác, tự học, nghiên cứu, tiếp cận và đọc sách, tài liệu học tập của sinh viên để thực hiện được mục tiêu giáo dục đại học trong đào tạo theo học chế tín chỉ. Nếu sinh viên nắm vững các kỹ năng sử dụng tài liệu học tập và thực hiện thường xuyên sẽ là một giải pháp quan trọng góp phần nâng cao năng lực tự học cho bản thân.

3. Kỹ năng sử dụng tài liệu học tập - giải pháp nâng cao năng lực tự học cho sinh viên theo học chế tín chỉ.

Đào tạo theo học chế tín chỉ là hình thức đào tạo “lấy người học làm trung tâm”, và coi trọng vấn đề tự học của người học. Tự học có nghĩa là người học phải chủ động tìm kiếm kiến thức bằng cách đọc sách, suy ngẫm, khám phá và phát hiện, biến kiến thức tiếp thu được từ sách vở, từ cuộc sống thành kiến thức của mình. Vì vậy, việc sử dụng tài liệu học tập được coi là khâu quan trọng đầu tiên giúp sinh viên tiếp thu tri thức và phát triển phương pháp tự học hiệu quả. Để sử dụng tài liệu học tập một cách hiệu quả, sinh viên cần nắm vững các yêu cầu và kỹ năng sau:

a. Lựa chọn và tra cứu tài liệu học tập

Hiện nay, nguồn tài liệu in (giáo trình, tạp chí, sách tham khảo) và tài liệu điện tử rất dồi dào, chứa đựng những thông tin phong phú. Đây là điều kiện thuận lợi để sinh viên tìm kiếm, lựa chọn được nguồn tài liệu cần thiết phục vụ cho việc học tập của bản thân. Tuy nhiên, việc lựa chọn tài liệu cần phải đảm bảo tính khoa học, độ tin cậy, chính xác vì cùng một vấn đề nhưng sẽ có những quan điểm trái chiều. Vì vậy, trước khi chính thức đọc một cuốn sách, một tập tài liệu, sinh viên cần hiểu biết rõ các nhà xuất bản uy tín, các tác giả là chuyên gia đầu ngành, có những nghiên cứu giá trị, thời điểm xuất bản, số lần tái bản để đảm bảo thông tin có sự cập nhật, chính xác. Để tìm được tài liệu như mong muốn, sinh viên phải biết cách tra cứu tài liệu ở thư viện, nhà sách hay nguồn tài liệu trực tuyến. Khi tra cứu tài liệu có thể tra theo từ khóa, theo tên tác giả, theo tên sách, theo chủ đề ... việc tìm được tài liệu sẽ trở nên dễ dàng hơn và tiết kiệm được thời gian hơn.

b. Kỹ năng đọc tài liệu học tập

Giáo trình và các tài liệu khác là nguồn tri thức đa dạng và phong phú giúp người học nắm chắc, đào sâu, mở rộng tri thức tăng vốn hiểu biết và thoải mái nhu cầu

nhận thức của bản thân. Tuy nhiên, việc đọc giáo trình và các tài liệu phục vụ cho hoạt động học tập không đơn giản như đọc sách báo mang tính giải trí mà đó là đọc để nghiên cứu, phải tập trung cao độ, có tư duy phân tích và thái độ của bản thân. Vì vậy, không phải người học nào cũng dễ dàng thực hiện được. Chính vì thế, trong quá trình học tập sinh viên cần nắm vững các bước sau:

Thứ nhất, xác định mục đích của việc đọc giáo trình, tài liệu học tập. Đọc để làm gì? Việc làm này, sẽ giúp người học định hướng được việc khai thác những vấn đề cần nắm trong sách.

Thứ hai, nắm vững phương pháp đọc: sau khi xác định mục đích đọc sách, người học có thể sử dụng nhiều cách đọc khác nhau: đọc lướt, đọc nhanh, đọc kỹ. Tùy theo nhiệm vụ học tập mà người học có thể lựa chọn một cách đọc nào đó hay phối hợp các cách đọc khác nhau một cách hợp lý để nội dung cần đọc được hiểu một cách sâu sắc, toàn diện:

Đọc lướt: có thể đọc toàn bộ quyển sách hoặc có thể bỏ qua một số trang, đoạn nào đó hoặc dừng lại ở một số trang, đoạn nào đó nhưng không nghiên ngẫm, tư duy kỹ càng. Với cách đọc này, người học có thể tìm hiểu một cách khái quát những khái niệm ban đầu và nội dung toàn bộ sách.

Đọc nhanh: sau khi sơ bộ tìm hiểu khái quát về nội dung sách, việc đọc sách thực sự bắt đầu. Đọc nhanh sẽ tập trung được sự chú ý và dễ dàng xác lập được mối liên hệ mật thiết giữa các giai đoạn. Điều đó, giúp chúng ta có thể nắm vững tài liệu tốt hơn, có được ấn tượng mạnh đối với những điều đã đọc.

Đọc kỹ, nghiên ngẫm: đây là cách đọc quan trọng nhất, cần thiết nhất trong việc tự học để lĩnh hội đầy đủ nội dung cuốn sách. Đối với mỗi cuốn sách, việc đọc một lần hay nhiều lần, nhanh hay chậm là tùy thuộc vào mục đích đọc. Nếu chỉ đọc với mục đích trích dẫn một số dẫn chứng thì có thể đọc một lần, còn với mục đích học tập, nghiên cứu để nắm vững toàn bộ nội dung sách hay những nội dung cơ bản thì phải đọc đi đọc lại nhiều lần, đọc có nghiên ngẫm, tư duy suy nghĩ.

Đọc có chọn lọc, có trọng điểm: là đọc để tìm những điểm cốt lõi, chọn ý tưởng hay nhất, đúng nhất và có ích cho việc học sẽ rèn được tư duy phê phán, làm tiền đề cho năng lực giải quyết vấn đề sau này.

Mỗi cách đọc trên đây, có thể đáp ứng cho những mục đích đọc và những loại sách khác nhau. Với các loại sách đọc với mục đích học tập, nghiên cứu người học phải đọc một cách chủ động, đọc nhiều lần, nghiên ngẫm, sâu sắc, đi sâu vào nội dung từng vấn đề trong sách. Như vậy, việc xác định mục đích đọc sách rõ ràng trước khi bắt tay vào đọc là hết sức quan trọng.

c. Kỹ năng ghi chép khi đọc tài liệu học tập.

Đây là một kỹ năng cần thiết và quan trọng giúp người đọc có thể kiểm tra được

mức độ lĩnh hội tài liệu của mình, tạo cơ sở để người đọc ghi nhớ kiến thức và giữ lại được tư liệu khi cần thiết. Người học phải biết cách ghi chép thông qua một số hình thức: trích tài liệu để ghi lại nguyên văn, ghi nhận xét, lập đề cương khi đọc sách, viết tóm tắt những nội dung cơ bản, ... Các ý chính cần ghi chép cẩn thận, gạch chân hoặc tô màu vì đó là các ý cơ bản mà từ đó có thể suy luận ra các ý khác liên quan. Đây là những hình thức ghi chép giúp người học có thể ghi nhớ, tích lũy tài liệu, rèn luyện kỹ năng viết nghiên cứu khoa học.

Có thể thấy rằng, tư duy khi đọc sách là một phần rất quan trọng giúp sinh viên có thể hình dung ý tưởng, so sánh các ý tưởng, từ đó phát hiện ra nội dung của cuốn sách hay tài liệu, rút ra kết luận đúng đắn về những vấn đề được nêu trong sách. Bên cạnh đó, sinh viên nên ghi lại những nội dung quan trọng, có ý nghĩa trong việc giải quyết mục đích học tập hay nhu cầu cá nhân. Đọc và ghi chép luôn đi liền với nhau, tác động bổ sung cho nhau trong quá trình tự học.

d. Kỹ năng hệ thống hoá, khái quát hoá tài liệu.

Đây là kỹ năng rất quan trọng giúp người học phát triển năng lực nhận thức của bản thân và giúp người học dễ dàng nắm được tài liệu nghiên cứu một cách tổng quát, hệ thống toàn diện. Muốn vậy, người học phải đọc, nghiên cứu kỹ tài liệu, ghi chép cẩn thận, tìm hiểu sâu sắc thì mới khái quát hoá, hệ thống hoá vấn đề dưới dạng dàn ý, đề cương cho phù hợp. Từ đó, giúp người học nắm được những vấn đề chung, bản chất nhất, có hệ thống và có thể giải quyết những vấn đề đặt ra mà không cần phải học thuộc lòng một khối lượng tri thức khổng lồ của môn học.

e. Kỹ năng giải bài tập nhận thức trong hoạt động tự học

Giải bài tập nhận thức là quá trình sinh viên vận dụng kiến thức đã tiếp thu được trong quá trình tìm kiếm, khai thác, nghiên cứu tài liệu học tập để giải quyết những tình huống, những vấn đề đặt ra nhằm củng cố và làm sáng tỏ tri thức, góp phần tìm ra tri thức mới và giúp người học nắm kiến thức một cách đầy đủ, sâu sắc. Sau khi học xong một bài, nắm được kỹ năng giải quyết vấn đề giúp sinh viên biết cách làm bài tập, trả lời câu hỏi, bài kiểm tra. Hoạt động nghiên cứu khoa học chính là bài tập nhận thức cao nhất đối với người học. Bài tập này là hình thức rèn luyện kỹ năng tự học ở mức độ cao vì nó luôn đặt người học trong tình huống có vấn đề cần phải giải quyết.

Kỹ năng sử dụng tài liệu học tập là một trong những kỹ năng rất quan trọng của người học. Tuy nhiên, không phải bất cứ sinh viên nào cũng có được kỹ năng nghiên cứu tài liệu nếu không có sự hỗ trợ của giáo viên. Giáo viên là người hướng dẫn cho sinh viên kỹ năng sử dụng tài liệu với tư cách là một phương pháp dạy học. Quá trình hướng dẫn sinh viên sử dụng giáo trình và tài liệu học tập khác phải được thực hiện ngay trên lớp, sau mỗi giờ học và thường xuyên để hình thành thói quen đọc sách và thói quen làm việc với sách. Vì vậy, sau khi kết thúc mỗi bài học, giáo viên nên giao nhiệm vụ học tập ở nhà cho người

học bằng những câu hỏi mang tính chất gợi mở để buộc người học phải sử dụng giáo trình và tài liệu học tập khác. Mục đích của việc làm này là kiểm tra tính tự giác, rèn luyện tư duy kỹ năng tra cứu thông tin, tài liệu để chuẩn bị về kiến thức cho bài học tiếp theo và để người học tiếp cận dần với việc nghiên cứu khoa học sau này. Sự định hướng và theo dõi của giáo viên trong quá trình sử dụng tài liệu học tập sẽ giúp quá trình hoàn thiện các kỹ năng đọc; kỹ năng ghi chép; kỹ năng hệ thống hóa, khái quát hóa; kỹ năng giải bài tập nhận thức, giúp sinh viên phát huy hiệu quả tốt nhất đối với hoạt động tự học.

4. Kết luận và kiến nghị

Sử dụng tài liệu học tập là một giải pháp hữu hiệu cho quá trình tự học của sinh viên trong đào tạo theo học chế tín chỉ. Tuy nhiên để việc sử dụng tài liệu học tập trở thành một thói quen của sinh viên và thực sự hiệu quả, phát huy tích cực, tự giác, nâng cao năng lực tự học trước hết đòi hỏi sự nỗ lực hết mình của bản thân người học, tâm huyết của người dạy và trách nhiệm từ các cấp quản lý. Về phía nhà trường, đặc biệt chú trọng nâng cấp hệ thống thư viện, bổ sung kịp thời các loại tài liệu học tập, phân loại tài liệu, trang bị hệ thống máy tính, nối mạng Internet, tổ chức các cuộc thi, ngày hội đọc sách nhằm hỗ trợ cho quá trình học tập của sinh viên và góp phần nâng cao năng lực tự học cho người học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Nguyễn Ngọc Bảo (1995), *Phát huy tính tích cực, tính tự lực của học sinh trong quá trình dạy học*, Bộ GD-ĐT.
- Bộ Giáo dục - Đào tạo (2007), *Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ*, Ban hành kèm theo quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT ngày 15 tháng 8 năm 2007 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- Hà Huy Tuấn (2005), *Sử dụng SGK và tài liệu khác trong quá trình dạy học môn Chính trị của THCN*, Tài liệu hội nghị tập huấn giáo viên THCN, Hà Nội.
- Phạm Việt Vương (2007), *Giáo dục học*, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội.